

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 15. maja 1885.

List 20.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Jezusov vnebohod.

Potem, ko se je Jezus svojim učencem skoz 40 dni prikazoval po svojem vstajenji, in ko jih je poslednjič še peljal na Oljsko goro in jim tam zadnje nauke in sporočila dal, se je vpričo njih vzdignil, in oblak ga je vzel spred njih oči. In ko so ga gledali v nebo iti, glej, sta dva moža stala pri njih v belih oblačilih in sta rekla: Može Galilejski, kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga vidili iti v nebo. (Dj. apost. 1. 10—11.) — Kakor apostoljni, tako glejmo tudi mi pogosto za odhajajočim Jezusom v nebesa; zakaj:

Pogostni, večkratni, vsakdanji pogled v nebesa nam bo:

1. Pristudil podzemeljsko in nas vedno bolj vžigal za nebeško.

2. Nas bo podpiral v terpljenji, da ne bomo omagali.

3. Nas bo obvaroval zmot in pregreh.

1. Od kod pač to pribaja, da tako radi pozemeljsko ljubimo? Od tod, ker premalo na nebesa mislimo, ker oči le redkokrat proti nebu povzdigujejo. Ko bi večkrat v duhu primerjali zemljo in njene dobrote z nebesi in nebeškim veseljem, skoraj ni dvomiti, na katero stran da bi se odločili. — I kaj pa ima vendar ta zemlja, da jo tako ljubimo, da se je tako oklepamo? Ali je mar kje na obširni zemlji kako neskajeno veselje, da bi mu pred ali potlej žalost ne sledila? Ali je kje kaka sladkost, da bi ji ne bilo primešano več ali manj grenkosti? Če prijetnosti te zemlje opazujemo, zraven pa premišljujemo tisočerno gorje, ki nas povsod obdaja, brezštevne bolezni in tuge, skerbi in grenkosti, znotranje in vnanje težave, katerih nihče ni popolnoma prost; ali ne bomo to življenje bolj prav smert imenovali, kakor življenje, kakor pravi sv. Gregorij papež! — In ko bi človek tudi vse tukaj imel, česar le serce poželi, kako dolgo pa vendar vse to terpi? Ko bi tudi nobene druge zapreke na svetu ne bilo, kakor samo ta, da vse posvetno hitro mine, da je le od danes do jutri, že to bi nam moralo vse posvetno pristuditi! V resnici pa, kaj najdemo tukaj? Na to odgovarja sv. Krizostom,

ko piše: Tukaj so bolezni, preganjanje, zgodnje smerti, opravljanje, nevošljivosti, sovraštva, strasti, brezštevne nevarnosti, vsakdanje skerbi in nesreča za nesrečo! Zraven tega vedne skušnjave, da si tudi pobožni nikjer ni svest, da bi ne padel, in vedni strahovi, da bi s smertnim grehom nebes ne zapravili! — Temu nasproti, kaj pa nas tam čaka? Sv. Gregor papež piše o nebeškem veselji: Kteri jezik je zmožen izreči, ktera pamet razumeti, kakšno veselje je v nebeškem kraljestvu: ko bomo poslušali angeljsko petje, ko bomo z izveličanimi duhovi stali okoli Stvarnika, ko bomo pričujočega Boga gledali v obličje, ko bomo nad neskončno lučjo stermeli, ko se nam ne bo več smerti bati, in ko se bomo večne nestrohljivosti veselili?! Če vse to pomislimo, potem se nam ne bo težko odločiti, na katero stran se bomo nagnili, kaj si bomo zbrali, po kom bomo hrepeneli! Zato pravi sv. Ignacij Lojolan: O, kako mi merzi ta svet, če nebesa pogledam! — In vendar, kakošna slepota je med ljudmi! Za ta svet, ki se nam tako rekoč pod nogami drobi, se péhamo, za neminljivo srečo, ki nas tam čaka, pa nič ne storimo; ta svet, ki je vendar poln nadlog in britkosti, tako neizrečeno ljubimo, po nebesih pa, kjer ni nič joka in žalosti, pa nič ne hrepenimo; zaničljivo to zemljo, katero nam bo prav kmalo smert iztergala, z obema rokama deržimo, za nebesa pa, katerih nam nihče vzeti ne bo mogel, še persta ne ganemo!

2. Večkratni pogled proti nebesom nas pa drugič tudi v nadlogah tolaži in v terpljenji podpira.

Kdor želi na visoko goro priti in z njenega verhunca krasen razgled uživati, se mora sicer pehati in potiti, včasih mu že noge skoraj odpovedó, sapa zastaja in serce močno tolče; ali misel: kmalo bom na verhu, tam gori bom počil, tam gori se bom veselil lepega razgleda, ta misel ga podpira, da ne omaga, da stanovitno, če tudi težavno koraka k svojemu cilju. — Ali pa poglejmo posla in delavca. Kako težka dela mora opravljati, kako silno se mora od jutra do večera truditi! Kako včasih pod težo omaguje, kako mu včasih hoče vse upasti in bi najraje vse popustil: in vendar dela in se vendar še peha. Zakaj? Ker vé, da na večer pride počitek, da po prestanem delu čaka zasluženo plačilo! — Ali pa poglejmo une, od katerih piše sv. Pavel, da se na premaganje skušajo, kako se iz tega namena vsega zderže in kako v tečišči tekó, da bi stavo dobili in vendar le eden stavo dobi! (I. Kor. 9, 24.)

Če se tedaj ti in drugi toliko pehajo, toliko trudiš za majhno veselje, za slabo plačilo, za miuljivo krono; koliko bolj bi si morali prizadevati mi kristjani za večno veselje, za neizrečeno plačilo, za nemiljivo krono! Če nas tedaj terpljenje tlači, če nas nadloge obsipajo, če nas nesreče obiskujejo, tedaj pogledjmo proti nebesom in spomnimo se na Kristusa, ki je tudi moral terpeti in tako iti v svoje veličastvo! (Luk. 24, 26.)

Spominjajmo se besed sv. Pavla, ki pravi, da terpljenje sedanjega časa se ne da primerjati prihodnji časti, ktera bo nad nami razodeta. (Rom. 8, 8.) Recimo tudi mi v vsih neizrečenih in pri vsakem terpljenju, kakor je imel navado reči veliki ljubljanski škof Tomaž Kren: Si taedet labor, aspice praemium! (Če te delo plaši, glej na plačilo!)

3. Večkratni pogled proti nebesom nas pa tudi tretjič priganja, vedno več dobrega storiti, greha se skerbno varovati in pokoro delati. — Od kod pač pride ta prikazen, da se večidel vsak kristjan tako zelo smerti boji, ko nas vendar vera uči, da smert človeka reši vsih težav, da je smert prehod iz solzne doline v nebesko domačijo, prestop iz ptujega na očetov dom? — Kteri otrok, ki se je moral veliko let v ptujih krajih potikati, nadloge in pomanjkanje terpeti, bi se branil čez dolgo vendar enkrat domu iti, lepo premoženje v posest vzeti, in pri svojem očetu v obilnosti in bogastvu živeti? In ali se bo mar ta otrok poslanca ustrašil, ki mu prinese to veselo sporočilo, da ga oče domu kliče, in da mu hoče celo kraljestvo izročiti? In vendar se večidel kristjanov smerti, tega Božjega poslanca, ustraši, ki jih pride klicati v nebesko domačijo! In če tudi nas vera uči, da je v nebesih neskočna sreča, neizkaljeno veselje in večno življenje brez vsake britkosti in brez konca, se vendar večidel kristjanov te stopinje iz časnega v večnost brani in boji. Ali se ne pravi to, nekaj dobrega se braniti? Če je v nebesih res tako veselje, in vera nam to potrdjuje, zakaj bi se potlej tako bali in branili? Ali pa ni tukaj nekaj drugega vmes, kar nam to nasprotje razjasnuje?

Če se tedaj kristjan smerti tako brani, ki ga ima v nebesa prestaviti, ali nima prave in terdne vere, ali pa je kak drug zadržek? In res, tehten zadržek je tukaj.

Ko bi kristjan vedel, da bo po smerti gotovo precej v nebesa prišel, bi se te stopinje gotovo ne bal in ne branil; ali nekaj drugega je, ki mu ta prehod greni, namreč, slaba vest, ki mu očita, da zapovedi in povelja svojega očeta ni vselej spoštoval, ampak velikokrat prestopil; huda vest je, ki mu kaže, da je s svojim življenjem pač le bolj kazen, kot plačilo zaslužil! — Zato skušnja uči, da se pobožen kristjan, ki je celo življenje Bogu zvesto služil, smerti preveč ne boji, ampak, da se je še veseli, kakor beremo o mnogih svetnikih, postavim o sv. Alojziju, ki se je neznano razveselil, ko so mu rekli, da smert ni več daleč.

Kar tedaj smert tako hudo in grenko dela je spomin na grešno življenje! Hočemo toraj, da se smerti bati treba ne bo, delajmo in nabirajmo si dobrih del; varujmo se skerbno vsacega, posebno smertnega greha in pokorimo se za storjene grehe! Potem se tudi nam prehoda iz časnega v večnost bati ne bo treba, in tudi mi bomo tedaj lahko rekli s psalmistom: Razveselil sem se pri tem, ko mi je bilo rečeno: Razveselil sem se pri tem, ko mi je bilo rečeno: Zdaj gremo v hišo Gospodovo! (Psl. 121, 1.)

Molite v.

O Jezus, s Tvojimi apostelji gledam za Teboj v nebesa, kamor si šel pred nami, da nam tam v hiši

Očetovi prostor pripraviš. Zemlja ni moj pravi dom — tam še le v nebesih zares srečen bom! Toraj se mi merzi ta zemlja, kadar gori proti nebesom pogledam! Nič več nočem svojega serca na posvetno navezovati, ki je od danes do jutri; ampak nabirati si hočem zakladov za nebesa, ki nikoli ne minejo! Če tudi še po zemlji hodim, moje serce, moje hrepenenje naj bo pri Tebi v nebesih, kjer ti sedi na desnici Očetovi! Če me tudi s terpljenjem obiskuješ, naj se zgodi tvoja volja; vsaj bo vse to kmalo minulo in tam gori pri Tebi bom potem za zmirom počival in večno se veselil. Delati in terpeti hočem tukaj, dokler je Tvoja sv. volja; greha se hočem skerbno varovati, da Te nikdar več radovoljno ne razžalim! Zraven pa te hočem s psalmistom prositi, da me po tem življenju k sebi v nebesa vzameš, rekoč: Kdaj bom že prišel in se prikazal pred obličje Božje! (Psl. 41, 3.) Amen.

Naznanila iz bulgarskega misijona.

(Misijonar piše iz Soluna svojemu višemu.)

Ker so mi sobratje naložili, se derznem vam poslati poročilo o cerkvenem stanu Bulgarov v Macedoniji, namreč, o tistih, kateri se sedaj (l. 1883) hočejo s katoliško cerkvijo združiti. Poročal bom tedaj prav natančno, kolikor mi je najbolj moč.

Dél vinograda, katerega je oče velike keršanske družine ravno sedaj izročil naši skerbi, je v zelo žalostnem stanu. Sami bodete vsled okolišnin, katere hočem navesti, zmožni pregledati vse duhovno razdajanje, ktero je razkolstvo Focijevo napravilo v teh krajih.

Začnem tedaj pri ljudstvu. Nobeden si ne more misliti, v kakšen prepad nevednosti je gerško razkolništvo stermoglavilo uboge Bulgarce. Govorim le o vednostih onih verskih resnic, katere so človeku neobhodno potrebne. Kaj je pač bolj potrebnega, kot to, da zna človek znamenje sv. križa narediti? In vendar se nahajata med 100 komaj dva ali trije, kateri bi se znali dobro pokrižati. Pravim: „dobro se prekrižati“, ker v resnici, brez kakih besed, se nekako čudno ramena premikajo, kar naj bi bilo mesto križa, katero pa še znamenju sv. križa prav nič podobno ni. Vse keršanske vaje teh ubožcev so v tem, da pokvarjeno znamenje sv. križa neizumerno množijo, svete podobe poljubujejo, da so vsako nedeljo pri sv. maši, ne pa, da bi bili spodobno v cerkvi temuč, pogovarjajo se kakor na sejmu. Navadno se obhajajo o večjih letnih praznikih. Mislili si bodete, da se obhajanci pred obhajilom kaj spovejo. Kratko in malo ne. Pač je žalostno, pa resnično, da vsi obhajilo prejmejo, pa nobeden se ne spové. Nekteri se spovejo sicer na smertni postelji, pa več jih je, ki se ne, še takrat ne.

Sveta maša, spoved, obhajilo, ob kratkem vse, kar je veri v veri svetega, je za nje mrtva čerka, knjiga, katera je zapečatená z brezskernostjo in nevednostjo njih pastirjev. Ni tedaj čudo, da se med mašo silo nespodobno obnašajo; izurjeni v šoli Gerkov, niso pri tej tako navzoči kot pri kakem sv. opravilu, ampak kot pri kaki telesni vaji, kjer mnogokrat z vso močjo na tla butijo, katera poklanjanja se ravno tako hitro godé, kakor večkrat ponavljajo, ob enem se tudi prekrižavajo. — Kar se pa obhajila tiče, so v tej reči prav popolnoma nevedni. Več izmed njih sem prašal: Kaj prejmete, ko h obhajilu pristopite? Prejmem „konko“ (sv. obhajilo). Pa kaj se nahaja v konki? Ne vem, morda je blagoslovljen kruh. Kateri pa je razloček med „konko“ in posvečenim kruhom, katerega vam vaš duhovni med mašo deli? Ne vem; morda se pri obhajilu kruh z vinom

daje, blagoslovljen kruh pa brez vina zavživamo. Take in jednake odgovore sem slišal ne samo pri odraslih, možkih in ženah, ampak celo iz ust njihovih svečnikov.

Ravno taka nevednost je v drugih verskih skrivnostih. Če jih vprašam n. pr., koliko je Bogov? Na to mi kdo odgovori: Ne vem. Zopet drugi: Mislim, da sta dva, ali da so trije, morda tudi štirje. Neki svečenik, ki še svojega imena zapisati ni znal, mi je bil tako odgovoril. Kakšne morajo pač ovce biti, ko so pastirji taki?

Res, pritožba prerokova je tukaj na pravem mestu: Parvuli petierunt panem et non erat, qui frangeret eis. (Mali so prosili kruha, pa ni ga bilo, ki bi jim ga lomil.) Kakor pa od treh Božjih oseb nič ne vedó, tako tudi ne vedó, kdo jih je vstvaril; Jezusa Kristusa, prečisto Marijo Devico, aposteljne poznajo komaj po imenu, pri mnogih je sveti Demetriji, sv. Jurij, sv. Mihael mnogo več kot Jezus Kristus. Kristjanske praznike poznajo le po imenu, njih pomen jim je čisto neznan.

Res, v kako grozno duhovno siromaštvo je ubogo bulgarsko prebivalstvo zabredlo zbog odpadca njih pastirjev od prave vere k razkolništvu! Sami zamorete o tem soditi, ako vam povem prigodek, pri katerem sem bil o veliki noči letošnjega leta sam pričujoč.

Navada je, da o veliki noči vsi možje, žene in otroci grejo k obhajilu. Pa kdo bi verjel, da sedaj, ko je treba to sveto svojo dolžnost spolniti, se cela cerkev spremeni v bojišče! Duhoven še ni evangelija do konca prebral, ko vsi pričujoči planejo k obema stranskima vratoma ikonostazija.* Vse kriči, se jeden drugega pod rebra suje, ali pa se prav divje med sabo prepirajo. V jedni največjih občin, kjer zdaj želé združiti se s katoliki, sem bil navzoč. Bila je po gerškem kledarju velika noč; cerkev je bila gosto napolnjena. Med vso razkolo mašo so se prepirali, kdo bo prvi pri „ikonostaziju“. Kateri so bili spredeji, so se morali braniti na vso moč proti onim, ki so jih hoteli odriniti. Zmešnjava je bila neizrekljiva, tako so kričali, da se glas svečenika in pevcev večkrat prav nič ni slišal. Ko je prišel čas obhajanja, se je trop divjakov prepiral, kateri bode prvi prejel obhajilo iz mašnikovih rok. Res je bila gnjusoba razdjanja. . . (Kar misijonar še dalje popisuje, je tako grozno, da si ne upamo občinstvu tukaj popisovati. Katoliški misijonar, ki je to opazoval, pravi, da je bežal iz cerkve in od serda in žalosti se je bolan vergel na ležišče, bil je zanj dan največji žalosti!)

V take groze zabrede ljudstvo, katero je zapeljano, da se izterga iz naročja svete matere Cerkve in je pahnjeno v razkolstvo! Kako morajo taki reveži veseli biti, ako se jim posreči, da se zopet povernejo k edinosti sv. Cerkve!

Misijonar dalje pripoveduje o teh Bulgarih in pravi:

Toda dasiravno so ubogi Bulgari gledé verskih reči zelo nevedni, vendar niso slabi in sprideni. Gerki so jih sicer zamogli zapeljati do verhunca neotesanosti, vendar spriditi jih niso mogli. Lahko bi jih spravili na boljši pot, ako bi jim zamogli v dosti velikem številu sv. vero oznanovati, po kateri tako zelo hrepené. Lahko bi veliko dobrega storili, če bi bilo veliko delavcev v vinogradu Gospodovem. Pri služabnikih laži je vse polno delavcev. Gerki, eksarhisti, protestantje delajo za stavo, da bi ovčice, katere hočejo v pravi hlev Kristusov stopiti, od njih namena odvernili. Ubogi Bulgari

stegujejo proti nam roke kot potopljeni. Bog daj, da bi vedno bolj spoznali, da smo mi pravi reševalci. Gerki se navadno zmerom jednega istega orodja poprijemljejo, da bi plen, kateri jim uiti hoče, zopet v pest dobili. Rabijo tedaj laži, obrekovanja, posebno pa denar, da bi pravične v ječe vergli, in prave krivičnike oprostili od kazni. Eksarhisti, (to je, taki Bolgari, so se ločili od gerškega ali helenskega razkolnega patrijarha in hočejo sami zase biti s svojim verskim poglavarjem (eksarhom), vendar pa se papežu nočejo podvreči), katere Rusi podpirajo, povsod šole napravljajo, da bi mladino na svojo stran dobivali; protestantje pa povsod razširjajo svoje biblije in lažnjive knjižure. Take spiske videl sem že v rokah mnogih otrok, kateri jih pohlepno berejo.

Ker so že Bulgari dolgo skušali, bi vendar morali vedeti, da so Focijevi učenci grabljivi volkovi v ovčjih kožah. Vendar mnogi se dajo zapeljati v zanjke zmot, in dasiravno vedó, da so oni učitelji zmotnjave, jim vendar svoje otroke v odgojo dajejo. Kolikokrat sem slišal Bulgarce govoriti: Mi smo zgubljene ovce; mi smo kot slepci, prva potreba nam je dober poduk. Ubogo ljudstvo! pač si ti obžalovanja vredno, kdo nam dá, da bi ti zdatno pomagati mogli in ti prinesli luč sv. vere?

Starši izrejšajo svoje otroke skoraj kot bitja brez pameti; saj sami tudi niso bili bolje izrejšeni. Večina mater ne vé imenitnih dolžnost, katere imajo do svojih otrok; očetje se ostarajo v skerbéh za časno, ne da bi kedaj mislili na svojo dušo in na duše svojih otrok. Kdaj že pride čas, da bomo videli očetov in mater, ki bodo podučeni kakor v svojih dolžnostih tako tudi v naukih sv. evangelija? Ko bo teh v velikem številu, tedaj bode ljudstvo obhajalo dan verskega in npravstvenega svojega vstajenja. Da pa ta namen dosežemo, morajo misjonarji in usmiljene sestre biti dušni odgojitelji otrokom. Dobre šole po mnogih znamenitih krajih bodo sadišče kristjanskih starišev; dvojno semenišče v Saloniku bode odgojevalo dobrih in zvestih pastirjev za te obnovljene družine. O kako se mi širi serce, ko mislim na prihodujo žetev duš, kateri moramo zdaj darovati vse skerbi in prizadevanja. Obdelujemo zdaj prav rodovitno dolino. Da so Bulgari dandanes tako nevedni gre, to le na pošteb njihovih zatiravcev; po naravi so zelo razumni in ukazljivi, vsm so močno hvaležni, kateri jih podučujejo. Misjonarje in usmiljene sestre neizrečeno spoštujejo; imajo jih za bitja višje verste, skoro za angelje, z neba jim poslane, da naj jih v verskih rečeh podučujejo. Pri pridigah poslušajo z očmi in ušesi, in večkrat so zmožni pridigo besedo do besede ponoviti. Tudi razun pridige zamoremo jim s podukom mnogo dobrega storiti, s tem namreč, da hodimo od vasi do vasi in na jednom kraju dva do tri dni ostajamo. Če se prijazno z njimi veselimo, imamo kmalo celo hišo polno poslušalcev. Ena svetinica zadostuje, da jih privabimo; otroci pridejo k nam, kot nekda k Bogu Zveličarju; imajo prav angelske obrazce; iz njih velikih pomenljivih oči sije jim cela duša; kako lahko jih je v najbolj potrebnih verskih rečeh podučevati in jih moliti učiti. To, kar otroku povemo, slišijo tudi odraseni in ista beseda koristi obojim. Po kratkih pogovorih nam pravijo brez strahu: Oh, kako smo srečni! Kako nas ljubi dobri Bog in kako zelo ga moramo tudi mi moliti; povej nam večkrat kaj od Boga, radi te poslušamo. — Ko se z njimi poslavljamo, pravijo nam kakor svoje dni učenca učeniku v Emavsu: O, ostani pri nas, oče; vse bomo storili, kar nam porečeš; brez tebe pa ne moremo dobro delati, smo zelo nevedni; naši popi nam ne znajo takih reči pripovedovati. — Večkrat so me že prosili, da naj bom njih duhovni pastir. Če sem jim odgovoril: Jest nisem Bolgar, ne morem

*) V gerških cerkvah nekaka pregraja ob velikem altari, ki ima trojne vrata in od zgoraj do spodaj zgolj podobe; vrata so od preglasja do obhajila zaperta.

biti vaš duhovni pastir, so mi odgovorili: To nič ne dé! — Pa ne znam vaše liturgije (obredov)! To tudi nič ne dé; se je že naučiš in ko se naučiš, tedaj pridi v našo vas, mi te hrepeneče pričakujemo! — Iz tega lahko, prečast. gospod, previdite, kako dobro serce Bulgari imajo. Greh bi bilo, prav velik greh bi bil, ako bi jih zapustili in ne storili, kar nam je mogoče, da bi jih z misijonom, vajami, šolami itd. pri taki dobri volji ohranili. Jaz, kar mene tiče, sem pripravljen dušo in telo darovati za dušni in telesni blagor Bulgarov, in se namreč, naj že veljá, kar koli, lat. obredu odpovedati in za to sprejeti bolgarski (katoliški) obred ter postati tako njihov svečenik. Se li ne pravi to po nekem pomenu Sina Božjega posnemati, kateri je človeško podobno na se vzel, da nas je rešil. Se li ne pravi to delati, kar je storil apostelj narodov, kateri je bil vsim vse, da bi jih za Kristusa pridobil. Sprejel bodem bolgarski obred, ako k temu dobim dovoljenje iz Rima. Z milostjo Božjo upam potem veliko uspešniše delati za to, da se to ubogo ljudstvo zedinuje s katoliško Cerkvijo.*

Lešniki za brezverce in slaboverce.

II.

Baraba pravi: Po smrti ni nič. Da — pri pséh, mačkih, oslih, ptičih itd. Pa ti se vendar ne šteješ med živali?

Ti si človek, pa ne žival. Med človekom in živalijo je pa kaj razločka. Človek ima dušo, ktera je zmožna premišljevanj, je zmožna dobrih in slabih dél, in ta duša je neumerljiva; žival je pa brez neumerjoče duše.

Lepota in vrednost človeka je pa ravno duša, ktera misli, ktera spoznava resnico, ktera dobro dela ali pa hudo. Velik je toraj razloček med živalijo in človekom. Zato je tudi veliko razžalenje, če komu pravimo: ti si osel, vol, krava, prešič, (žival); kajti s tem odrekamo človeku največji čast in kinč — odrekamo mu človek biti.

Kdor tedaj govori: po smrti ni nič, ko bom umerl, ne bom nič čutil, videl, slišal, on celo pravi, da je osel, vol itd. In kakšna žival je ta človek? Slaba, veliko bolj slaba, kakor moj pes, kateri bolje leti, bolje spi, bolj v daljavo vidi in ima tudi bolji nos. Dotičnik je slabejša, revnejša žival, kakor moja mačka, ktera vidi po noči in kateri ni treba delati za obleko, živež itd. Res najslabša in najrevnejša žival je taki bedak.

Če tebe veseli biti močerad, žaba; veruj, če moreš, a nam dovoli, ga smo bolj ponosni kakor ti, ter zakličemo: mi smo ljudje!

Kakošen bi bil svet, če bi bilo res, kar ti praviš? Roparji, morivci, požigavci bi bili ljudje po svetu. Dobro in hudo, krepost in gerdoba bi bile le besede. Tatvina, razuzdanost, uboji, očetomorstva bi bila dejanja tako dobra, kakor poštenost, nedolžnost, dobrotljivost in sinovska ljubezen.

Če bi po smrti nič ne bilo, zakaj bi kdo ne kradel, ne ubijal v svojo korist. Zakaj bi ne vžival vse sladnosti v največji meri? zakaj bi berzdal hude strasti, zakaj bi ne terl in žulil drugih ljudi! Varoval bi se le ječe in vislic. Mirno, veselo bi vžival ptuje, prigoljufano bogastvo, z njim bi kupoval vse, vstrezal svoji poželjivosti — in vendar še vžival spoštovanje! Po smrti bi se pa

spremenil v nič in se od svojih ogoljufanih in onesrečenih žrtev le odlikoval z lepšim pogrebom!

Če bi ti koga tako govoriti slišal, bi mu li kaj odgovarjal? Menda nič. Le mislil bi si, revni, nesrečni človek — pamet je zgubil, zapreti ga bo treba, to je žival, to ni človek.

In vendar, če bi pokop naznanjeval naše uničenje, bi ta človek — ktereга imenuješ zdaj bedaka — prav imel. Če ni po smrti vstajenja in plačilnega dneva; povej mi razloček med kakim svetnikom in roparjem?

Tak sad bi rodil ta nauk, in po sadu se spozná drevo. Sad je ostuden, pregrešen, brezbožen; tedaj taki tudi nauk, da po smrti ni nič.

Kteri ljudje pa pravijo, da po smrti ni nič, da ni Boga, da ni duše, da ni prihodnjega življenja? Ali dobiš med tacimi preroki dobrega družinskega očeta, zvestega zakonskega možá, poštenega in krepostnega človeka?.. Ne!

Le greh priljubi človeku take nauke. Človek jih pa razširja in zagovarja le takrat, kader se zavoljo svojih grešnih dejanj začne bati Božje pravice, prihodnjega življenja, zaničevanja ljudi. S tem si hoče umiriti svojo vest in se opravičiti pri ljudéh!

Najhujši zagovorniki tega in tacih gujusob niso prepričani, da bi bilo to res. Se vé, da to pokažejo še le na smertni postelji! Takrat se jim vest zopet močno premočno oglašati začne. Tukaj so dobri duhovni, in več se ne zasmehuje spoved, sv. obhajilo, molitev, post.

d.—r.

Loterija in še nekaj.

Pred nekimi leti se je zgodilo to-le, kakor piše „Misijonski list“. N., sin pobožnih keršanskih staršev, je imel prav lepih zmožnost, da bi bil lahko pošten in koristen človek postal. Bil je pa premalo značajan in hudo ga je premagalo. Prišel je čas, ko se je začel duh nesnage v njem buditi; ne pa, da bi bil hudo nagnjenje krotilo, se je dal premagati in postal je nesrečen človek, da se Bogú smili. Kakor je kača nečistosti rastle v njegovem sercu, tako so omagovali lepi in blagi občutki, in vse dobro se mu je pristudovalo.

Doma mu ni bilo več všeč; podal se je na tuje, ker je menil, da daleč od domačije bode lažje živel po svojem hudem poželenji; vendar občutek za čast in spoštovanje ga je obvaroval marsikterih grehov, katerih se sicer ni bal. Pri tem pa mu je vedno huda vest prigrévala. Kakor tudi je svojim strastim strégel, mu je pekel bučal v sercu; in kako se je tresel, kadar je bil v kaki nevarnosti!

Čez nekaj lét se verne v svojo domačijo in v hišo svojih staršev. Domá so kmalo spoznali, v kako revnem dušnem stanu se znajde, in veliko so jokali zaradi njega in molili zanj. On sam ni več molil ali k večjemu le na videz, ker vero je že čisto zanemaril. Rad bi bil utajil pekel, ki mu je bil vedno pred očmi. Po vodi je bil šel lepi čas blage mladosti in z njim neprecenljiva nedolžnost; ostala mu je bila le žerjavica hude vesti v sercu. Sam sebi se je studil. V takem stanu je dosegel pet in dvajseto leto. Takrat ga je neka sama na sebi neznaatna okolišina spreobrnila.

V njegovem sosledstvu so bili napravili nekako srečkanje, loterijo, in dal se je pogovoriti, da se je tudi sam vdeležil. Sreča ga pa dobra misel, da je sercu storil sklep, ako kaj zadene, da bo daroval Materi Božji naj bi mu pomagala, da se poboljša in spreoberne. Ukljub njegovemu pričakovanju se mu je posrečil neki dobitok, ki mu je bil drugo jutro prinesen na dom. Zdaj pa je vstal v njem boj med storjenim sklepom in hudim na-

* Pisavec tega poročila je z dovoljenjem sv. Očeta že sprejel jutrovski obred. Manj izurjenim bralcem bodi opomnjeno, da obred zadeva le zunanjo božjo službo, ne pa verskih nauk. Prepovedano je iz latinskega obreda prestopiti k jutrovemu kotemu koli obredu, le iz prav važnih vzrokov, kakor je n. pr. tukaj, papež, katerikoli komu dovolijo od latinskega k jutrovemu obredu prestopiti.

gnjenjem; vest mu je pri tem rekla, da to je morebiti poslednji klic gnade Božje. In premagala je Mati Božja, daroval je nebeški Kraljici dobiček, potem je šel k spovedi.

V čast Božjo, Marije Device in v spodbudek drugim zdaj spoznava, da je že precej lét preteklo, odkar je rešen svoje strasti in da je mnogo in velikih milost prejel po Mariji od Boga. —

Morebiti bode bral to dogodbo kdo, kteremu utegne tudi ona biti poslednji klic k milosti Božji. Velikonočna spoved je pri koncu — in spoved s sv. obhajilom . . . kdo vé če je opravljena, in kako? Nikar se ne mudi, ampak stori, k čemur te opominja ta dogodba in milost Božja!

Ali si smé katoličan naročiti liberalni časopis?

Nasledujejo nekatere izjeme zastran naročevanja časništva, ki so dane pa posebno za katoličane, ki živé med veliko množino krivovercev ali sploh drugovercev. Nekaterim tergovcem je velike važnosti, da so jim znane oznanila, poročila o kupčiji in borzi, toraj bi rekel, da je resnična potreba te reči zvedeti. Taka oznanila pa liberalni časopisi velikrat prej in bolj natanko poročajo, kakor je katoliškimi časopisom to mogoče.

Veliko, posebno vradnih naznanil je priobčeno le v liberalnih časopisih; k temu je pa tudi veliko katoliških kupcev, kateri svoja oznanila tudi v liberalnih časopisih dajó med svet. Tudi v nekaterih gostilnicah je nekako pogojo zaradi njih obstanka, da si njih posestnik naroči liberalnih časopisov. Iz tega razvidimo žalostni stan večine potnih kupčevalcev, kateri so liberalizmu propadli; kakor sicer je žalostno, vendar resnično. Tudi vradniki so večkrat primorani si take časopise naročevati. Sedaj se nam pa vsiluje vprašanje: Na kak način naj se to godi?

Dokazali smo, da brez sile liberalne časopise brati je greh. To veljá tudi vradnikom, gostilničarjem in kupčevalcem. Ako je pa kupčevalcem neobhodno potrebno brati in zvedeti kaka oznanila, katera nahajamo samo v liberalnih časopisih, smejo oni prebrati te oznanila, ako oznanila nimajo protikeršanskega značaja; nikakor nimajo pa pravice brati družih reči v takem časniku, ker to je tudi njim, kakor vsim drugim, prepovedano.

Zopet gre pa pomisliti, ali se sme potem kak tergovec ali kupčevalec naročiti na taki časopis? Samo po sebi se umé, da tega ne smé storiti, ako nahaja tak časopis v kraju, kamor zahaja. Iz tega je tudi razviden edini vzrok, da bi se smel gostilničar naročiti na taki časopis zato, da bi mnogim drugim ne bilo treba tega storiti. Kjer pa tega vzroka ni, je nečastno in prepovedano taki časopis naročevati.

Ako pa kupčevalci ne morejo drugod zvedeti potrebnih oznanil, jim je dovoljeno naročiti si tak časopis; samo nekatere dolžnosti jih potem vežejo.

Kdor ima taki časopis le zaradi velike potrebe, zaradi kupčijskih novic, nikakor pa ne sme pospeševati hudega, katero taki časopisi napravljajo; on ni naročen nanj kakor da bi mu bil priljubljen, ampak samo zaradi tega, ker so mu naznanila v njem neogibno potrebna, da svojo kupčijo pospešuje. Ako res teh naznanil ne more drugače dobiti, kakor iz liberalnega časopisa, mu potem ni v greh šteto, če si ga naroči. Če je v taki sili, naj ob enem pa saj tudi kak katolišk časopis naroči, ter s svojim poštenim obnašanjem učini tudi to, da njegovo naročevanje nikakor ni v pohujšanje in spotiko drugim.

Za kupčevalca je tedaj naročevanje na liberalen časopis pod sledečimi pogoji izgovorjeno.

1. Ako on brez prevelike škode taci oznanil ne more opustiti in ako jih ne najde v kakem katoliškem časopisu.

2. On smé samo dotična oznanila prebirati, nikakor pa ne družih spisov v njem.

3. Tudi drugim ne smé posojevati taci časopisov; temuč ostro je zavezan čuti nad tem, da jih nihče drugi ne dobiva v roke. Samo iz gori omenjenega vzroka bi smel on tudi drugim kupčevalcem jih posojevati.

4. Tudi naj se naroči na kake katoliške časopise, da s tem poravnáva, kar zakrivi s tem, da je naročen na liberalne. Dolžnost katoliških kupčevalcev je, skerbeti za to, da postane katoliško časništvo v tem obziru tako popolno, kakor je liberalno. Ni dobro znamenje, ako svoja oznanila in naznanila katoliški časniki dajejo liberalnim in judovskim listom. Ravno te so največje materijalne koristi časnikom. Od katoličana se pač smé zahtevati, da svoja naznanila v katoliških časnikih objavlja in to zlasti po deželah, koder je katoliško prebivalstvo; ako se katoličanom, ki prebivajo med množicami protestantov ali sploh drugovercev, mora kaj več v tem oziru pregledati, to ni čudo.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Šmarniški misijonar.*) P. Maks Klinkowström jemlje zdaj angeljevo češenje za podlago svojim silo tehtnim govorom. Poslednjo nedeljo n. pr. je imel Marijne besede: „Zgodi se mi po tvoji besedi!“ V teh besedah je obsežena popolna ali absolutna vdanost v voljo Božjo — z umom, z voljo, z vsimi močmi, gledé na vse silno težavne posledke, sklenjene z Zveličarjevim odrešenjem. Vdanje v voljo višjih utegne biti raznotero: iz prevdarnosti na nasledke in politike, iz samopridnosti, iz pokoršine, iz ljubezni, iz sile in primoranja. Marijna vdanost je bila od vsih strani popolnoma — iz ljubezni do Boga. Vdati se v voljo Božjo, ta beseda ima vse v sebi: vdati samega sebe z vsimi močmi, z vsim svojim bitjem. K takemu popolnemu vdanju ni dosti Boga znati, mora ga tudi spoznavati; ni dosti ga spoznavati, mora ga tudi pripoznavati, ni dosti ga pripoznavati, mora ga tudi spoznavati (pričati pred svetom). Ne samo vediti, da je Bog, temuč treba je tudi njegove lastnosti itd. vedno bolj spoznavati, učiti se Boga poznati; treba je tudi njega, njegove zapovedi pripoznati, sprejeti; pa ne le to: treba ga je očitno spoznavati pred svetom, ne se ga sramovati temuč pomniti besed: „Kdor bo mene pred ljudmi spoznal“ itd.

Prestopil je k tistim, ki se ne menijo nič za Boga, za vero itd., in tu je preizverstvo skazoval, kako da nobena učnost na zemlji ni vnešarna in indeferetna, tako da bi se reklo: to je vse eno, tako ali tako, da na tem nič ni! Ni vnešarna matematika, ni vnešarna reč v fiziki, ne v zgodovini, ne v filozofiji, ali v pravdosodstvu, koliko si mnogi glave belijo noč in dan, da bi pravo zadeli; pa tudi ne v tergovstvu, da bi se reklo: vse eno je, če se več ali manj naméri z vatlom — ali zdaj boje z métrom —, ali če se izterži kaj, ali nič ne. Kdo tedaj si upa terditi, da bi le samo v bogoslovji veljala vnešarnost, če se človek pečá za tisto, ali ne!

Prišel je govornik do brezvercev in jih je tako neusmiljeno semlel in zdelal, da se s tem pač nihče ne bo več hvalil, ako je bil kateri taci med poslušavci. V nekem prav prav prav nesrečnem trenutku je nekaj prav prav zelo na duhu reven človek iznašel za Nemce prav prav prav nespretno besedo: „confessionslos“. Toliko se ponašajo z nemščino, pravi govornik, naj bi se

bila saj tudi ta nič-reč zaznamovala z nemško besedo, — naj bi bil revež rekel n. pr. „Nichtslinge“, da bi se bilo precej vedilo, kaj je to? Kaj so ti ničakarji? „Confessionslos“ sem, se pravi: „Nisem protestant, nisem luteranar, nisem kalvinist, nisem irvingijanar, nisem herrnhutar, nisem kvakar, nisem metodist itd., itd.! Nisem jud, nisem turk: jaz sem nič! Ne prašam za vero, ne za Boga — meni je vse nič: le sam sebi sem: — „egoist“ (samokoristnež, samoljubnež)! .. Dober tek: nični ničkarji, samopridni ničlarji!

V ponedeljek je slavní govornik premišljevanje pričel s častljivim 130. psalmom: „Domine non exaltatum cor meum . . . Gospod, moje serce se ne napihuje, in moje oči se ne povzdigujejo. . .“ Te besede je obrnil na Marijo, ki se imenuje deklo Gospodovo in snoval je potem prelepo premišljevanje o Marijini ponižnosti in sploh o tej čednosti, kakor tudi o nasprotni pregrehi, o napuhu. Razsnoval je napervo bistvo ponižnosti, kakor se kaže v Marijnem življenji. Bila je ponižna ne kakor da bi se ne bila zavedela svojih prednosti, ktere je čisto dobra vedela in poznala; temveč, ker je do čistega dobro spoznala, da vse to ima zgoli in samo le od Boga, kakor ima mesec svojo svitlobo od solnca; bila je v nezmerno Božjo svitlobo v svoji ponižnosti popolnoma vtopljena. Ponižna je bila v oziru na sv. Jožefa, kteremu je v ponižnosti Božje namene prikrivala, dokler jih posebna okolišina tudi njemu ni razodela. — Pri Elizabeti v hribih se je njena ponižnost razlila v silno navdušeno hvalo Božjo in tam ima začetek častitljivi „Magnificat“: „Moja duša poveljuje Gospoda“. „Ozerl se je na nizkost svoje deklet.“ In ako je v pre-roškem duhu rekla: „Odsihdob me bodo blagorovali vsi narodi,“ je vse to zgoli in edino na Boga obračala: „Ker velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime; in usmiljenje njegovo od rodú do rodú njim, ki se ga bojé.“ —

Presunljiv je bil djanski nauk iz tega o ponižnosti, kaj da ponižnost ni, in kaj da je, in o napuhu, zlasti o tem, kako je ta pregreha smešna in zaničljiva ter kako sama sebe osmešuje. Napuh n. pr. se povzdiguje zoper skrivnosti v veri, češ: oh, ko bi le teh skrivnosti v veri ne bilo, ki jih ne morem verovati! — Jest pa, govornik z vso močjo povdari, ravno zato verujem, ker so skrivnosti; kakošna bi bila vera brez skrivnosti, ki bi jo ljudje skovati zamogli? . . . Ali niso skrivnosti tudi v natori? Kdo je že kdaj dopovedal n. pr. kaj je moč (sila, kraft)? Pojasnujejo se skazovanja moči, kaj pa da je moč sama, tega še živi človek ni povedal, je skrivnost. Ali kateri učenjak je kdaj človeštvu povedal in razjasnil, kaj da je življenje? Mi živimo, hvala Bogu! kaj pa da je življenje, to je skrivnost. Ali kdo vé povedati, kaj je luč, svitloba? Vemo, da nam prijetno sveti, da vidimo; pa kaj je prav za prav svitloba, naj povedó učeni, če vedó! To so skrivnosti v natori; kdor zaverže nad-natorne, verske skrivnosti, naj zaverže tudi natorne, ktere ravno tako malo razumeva, kakor nadnatorne. Vedoželjnemu otroku včasí rečete: Počaki mali; bode še veliko Ljubljance naprej steklo, predno boš to in to razumel. Taki vedoželjni so večkrat tudi odrašeni. Prijatelj! le veruj in poterpi; čas pride, ko boš videl in ti bo jasno, kar je zdaj skrivnost.

Vsak napuhnež samega sebe dela smešnega, zanič-ljivega, ker vsak, ki se povišuje, bo ponižan. Še toliko hujše, ako se povzdiguje čez Boga in po svoji domišljiji preresetuje reči, ki jih ne razume. Človeka ne delajo velikega umetno našopirjeni lasje, ne gizdava obleka itd., naj se postavi na naj viši števce, ostal bo le to, kar je. Postavi pritlikovca na velikana Triglava in postane ti — ne velikan, ampak pritlikovec ostane; kajti on zato ni postal Triglav, ampak je le pritlikovec na Tri-

glavu. Tako tudi: posadi velíkana v najnižji dolino, on vender le velikan ostane. Le ponižnost dela človeka velikana, prevzetnost pa zaničljivega pritlikovca.

Posebna versta napuha je večkrat godernjanje zoper naredbe Božje. Naj bi bil jaz Bog, pravi kdo, to bi pač drugače naredil to in uno. Toda, prijatelj! le Boga hvali, da ti nimaš gospodarstva v rokah, zakaj ti bi vse pokazil; Bog vse prav dela in bo vse prav naredil; ti pa veruj v modrost njegovih naredb in njegove neskončno modre vlade. Opomnil je govornik na prav primernem kraju starodavnega godernjavca, ki je hotel vsako reč bolje vedeti in je tudi godernjal, zakaj da je Bog tako malo reč, kakor je želod, djál na močni hrast, velikanski buči pa je tako slabo podporo dal! V tistem trenutku ta slamnati modrijan pod hrastom zaspi in ko veter pihne, se odluši želodovo zerno in ga občutljivo na lice kavsne, da se je zbudil. Pač je zdaj Boga hvalil in spoznal, ko bi bila to buča, da bi tudi njegovo godernjanje bilo poslednje.

Silo zanimiv in podučen je bil sklep, kako se prevzetnežem hudo utépa ter vsak prevzetnež svojo „Kanoso“ najde.

Iz Gradca 7. maja. — Kaj posebnega se ni nadejati, da bode človek novega videl in slišal, ko pride po nekolikem času zopet v Gradec, vender za pazno oko in dobro uho se nikjer ne manjka dela. Zlasti pa so nekatere strani v mestnem življenji, ktere se ne razodevajo po časopisih, akoravno vsi dandanes poberejo vsako drobtinico.

Zunanje lice graško se lepša leto za letom. Tudi od lani do letos se je marsikaj storilo. Nekdanji gerdi levi Murin breg je sedaj zravnán in obsajen z ličnim drevoredom. Pred „mestno farno cerkvijo“ se dviga krasna palača „Thonnethof“, ena izmed najlepših graških stavb, po kateri je tudi omenjena cerkev mnogo pridobila. Tudi hranilnica štajarska se kaj lepo vidi od glav-nega terga, a sedaj ni še dodelana, akoravno jo prede-lujejo že tri leta. Najzanimivejša stavba v Gradci, ki je pa sedaj še le v delu, je gotovo nova cerkev presv. Jezusovega Serca. Kdor jo ogleda sedaj, ko je doveršeno vsaj deloma zunanje zidovje, zamore preceniti njeno velikost. Po videzu sodeč bi rekel, da bode širja in dalja kot je stolnica ljubljanska. Zraven glavne ladije bode imela na vsaki strani po šest kapel. Okna so do-delana, zakristija je tudi že pod streho, stolp pa ni viši, nego drugo zidovje. Prezanimivo je gledati, kako se verši zidanje, kako se dvigajo težke skale kvišku, kako se giblje stotina delavcev — vse v lepem redu — brez vpitja. Stroški so veliki: vsako leto stane zidanje poprek 50 tisuč gld. in zidati bode treba vsaj še tri, ako ne še štiri leta.

Kakor je znano, je Gradec na (slabo-)glasu, da je najbolj liberalno avstrijsko mesto. Kmalu pa bomo, ali skoro že moramo reči, da je najbolj nemško, kakor se bojé in bijejo za nemščino! Komaj sem verjel svojim očém, ko sem bral v liberalnem volilnem pozivu sensa-cijsko kajfanje, da namerava sedaj vlada posloviniti celo Avstrijo in potlačiti Nemce; pa to je preneslano in ni vredno besedice več. Ali ne bode poznejši pametnejši vek pomiloval sedanje dobe, v kateri si ljudje delajo strahove in se ž njimi bijejo? — Gradec je glavno mesto Štajarske, kjer prebiva okoli tri sto tisoč Slovencev in tudi v Gradcu Slovencev kar mergoli. Naj bojo vsi keršansko pravični med seboj, pa bo vse prav. Pri tem pa pametnejši del prebivalstva pozna tudi drugačne potrebe. Cerkve se v majniku pridno obiskujejo in zakramenti prejemajo. K Šmarnicam prihaja v stolnico kaj veliko ljudi, ki verno poslušajo izverstne govore redemptorista Heidenreich-a. Ta govornik dobro zna segati v serca po-slušavcev. — Pred dvema letoma sem opisal v Danici

slovečega slikarja G. Max-a sliko: smert Zveličarjevo, kako sem bil vesel, da sem mogel zopet videti izpostavljen eno izmed manjših njegovih slik: Pobožnost. Da, umetnost je iz neba, sem si rekel gledajoč v to čudovito sliko. Po teh črtah plava nekaj, kar ni iz zemlje. — Mnogo družega bi imel poročati: o vseučilišču, o svojih razgovorih zastran solnograškega vseučilišča, o potresu in o strahu Gradčanov pred šibo božjo, o volitvenem gibanju, o shodih in govorih, o katol. tiskovnem in o cecilijanskem društvu, o družbi sv. Vincenca in o „Vincentinum-u“, katero vodi verli pater Filip — itd., a za danes je dovolj; kaj več, ko se vidimo.

Iz Šmartna pri Kranji, 4. majnika. „Kranjsko ljudstvo je dobro ljudstvo.“ To je bil pozdrav, katerega so nam prinesli mil. g. knez in škof, ko so v last vzeli stolico Ljubljanske škofije. Naše ljudstvo je res dobro in verno; rekel bi, nekak poseben značaj slovenskega ljudstva je vernost in vdanost do duhovščine. To pokaže pri vsaki priliki, to pokaže pri cerkvenih slovesnostih. Taka vesela slovesnost veršila se je pri nas 4. nedeljo po Veliki noči.

Ko smo 25. marca l. l. materi zemlji izročili truplo g. J. Krašovica, ki je bil skoz 20 let na čelu lepe Šmartinske duhovnije, si pač nismo mislili, da bomo čez leto in dan brez duhovnega očeta. Kdo nam bo toraj zameril, če smo novega župnika tako težko pričakovali? Čeravno smo imeli od gg. kaplanov v vsem postrežbo, vendar ponosna Šmartinska fara je bila brez očeta. — Po čemur smo hrepeneli, dala nam je previdnost Božja in skerbijivost višega pastirja. V osebi preč. g. Ant. Klemena imamo zopet duhovnega očeta. In Boga hvalimo! Da nam bo ta gospod verli vodnik in skerbni dušni pastir, smo zagotovljeni po njegovem tolikoletnem izverstem pastirovanju.

Ko smo zvedeli, kdaj ima priti novi župnik, se je vse skušalo, kako bi bolj priserčno in slovesno ga sprejeli. Pletli so se venci in postavljali mlaji z lepimi pomenljivimi napisi.

V četrtek, 29. aprila, popoldan so novi naš župnik zapustili, gotovo s težkim srcem, prejšni svoj dom Smlednik, kjer jih je vse spoštovalo in ljubilo. Po dogovoru šel je naš srenjski zastop novemu g. župniku na proti do meje, kjer je bil prvi pozdrav. Po vsih vaséh, kjer so se vozili, razlegal se je strel možnarjev in farani so jih pozdravljali spoštljivo in ginjeno. Pred Gaštajem pozdravila jih je duhovščina, šolska mladina z g. učiteljem, kjer jim je županova hčerka podarila krasen šopek. Od tod podali smo se v cerkev, kjer so preč. g. župnik podelili prvič blagoslov z Najsvetejšim.

V nedeljo potem pa je bilo še le pravo veselje. Zgodaj v jutro ožnauvalo je pokanje možnarjev in priterkovanje zvonov dan pomenljive slovesnosti. Iz vse okolice prihajalo je ljudstvo, da je bila naša prostorna cerkev natlačeno polna. Po odpetem „Veni“ stopi na prižnico p. n. g. stolni kanonik A. Zamejic ter v izverstem govoru kaže oveseljenim faranom dolžnosti duhovnega pastirja do faranov in faranov do duhovnega pastirja. Z vidnim zanimanjem sledilo je vse doveršenemu govoru, za kar bodi tu javno izrečena priserčna hvala preč. g. kanoniku. Po službi božji, katero so z njim lastno pobožnostjo novi g. župnik opravili, podali smo se v župnijsko hišo, kjer smo bili prijazno pogostovani. Med lepimi napitnicami in krasim petjem — vsa čast izbornemu tenoristu g. župniku Aljažu — pretekli nam je prehitro dan veselja. Novemu g. župniku pa kličemo: Bog Vas živi in ohrani mnogo let lepi Šmartinski fari!

V Štangi 10/5. (Ponižna prošnja v čast sv. Antonu Pad.) Naš veliki oltar sv. Antona P. je gujiloba (gobe) od lani do letos tako pokončala, da ni več za popravo. Treba je prec novega, ker menza je že vsa

gujila, in razpada, kar je lesenega. — Sklenili smo oltar narediti iz kamena. A tak stane veliko. . . . Zdaj bi cerkev sama s farani težko stroške zmagala. — Sv. Anton se pa ravno zdaj o raznih potrebah posebno na pomoč kliče. — Da bi se temu velikemu svetniku Božjemu in pomočniku ljudi o raznih silah mogel tu dostojen in umeten oltar postaviti — vljudno prosim — če bi blagovolil kak častivec sv. Antona, ali dober Anton, ali blaga Antonija, ali kak moj prijatelj kaj v ta namen podariti. Vsacega darilca se bom spominjal pri sv. Antonu, da mu on pri Bogu sprosi, česar potrebuje.

M. Sajé, žpn.

Slava Mariji!

Da bi v moči moji bilo:
Harp zabrenkal vseh bi don;
Struna vsaka, vse slavilo
Božjo Mater bi premilo,
Vbrani Jo slavil bi bron.

„Slava, slava!“ „Tebi bodi!“
Klical Adamov bi rod;
Klicalo, kar lazi, hodi,
Leta, v globočinah brodi:
„Slava Materi!“ povsod!

In znad gore bi v doline
Šel za zvokom tacim zvok;
Bi prehajal vse planine,
Šel tje v zvezdnate višine
Z glasom zémeljskih otrok. —

In v nezmerjeni širjavi
Rajskih pevcev divni zbor:
Bi v nebeški očitnjavi
Pesmi svoje k naši „slavi“
Združil v vekovečni kor.

Da bi v moči moji bilo:
Bi preklical celi svet,
Serca vnemal, da častilo
Vse Devico bi premilo;
In slavilo — raja Cvét! —

S. M. Bonavent.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Družine neke duhovnije sploh v dušnih in telesnih potreba, zlasti še spreobernenje družinskih očetov in njih sinov; ravno tako tudi nekaj drugih posameznih oseb v telesnih in še bolj pa dušnih potrebah. — Sestra priporoča brata pijanca za poboljšanje. — Neka družina. — Neka oseba v dober namen. — Bolna oseba priporočena v molitev Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu za zdravje, če je Božja volja. — Že štiri leta v nogah tako bolno hčerko, da ne more hoditi, starši priporočajo v molitev, da bi na priprošnju N. lj. G. presv. Serca, sv. Antona Pad. in sv. Franciška Seraf., ljubo zdravje zadobila, če je Božja volja.

Zahvale.

Fr. St., v Celjski fari, sem opravljala 9dnevnicu v čast Jezusu, Mariji in sv. Jožefu in obljubila javno zahvalo, če ozdravim. Zgodilo se je in s tem naznanilom spolnim z veseljem svojo dolžnost.

Med mnogimi drugimi dobrotami mi je Marija na živo priporočanje prejšnje leto sprosila neprevidoma tako službo, da sem mogla k šmarnicam hoditi, kar sem močno želela. Vsa čast Naši ljubi Gospej presv. Serca, ki vedno za nas Boga prosi! *M. St.*

Več lét nevarno bolna sem se Loretanski in Lurški Materi Božji priporočevala in rabila lurško vodo ter sem bila v 6 tednih popolnoma zdrava. — Tudi na očeh zelo bolni sem dala nekoliko te vode, in si je oči umila, in v kratkem času so bile oči ozdravljene. — Češena bodi preljuba Gospa Jezusovega presv. Serca. *R. B.*

Konec pretečenega in tudi še v začetku letošnjega leta je bila naša fara v največi stiski, da zgubi toliko gorečega in dobrega dušnega pastirja; v tej veliki žalosti smo se obrnili k Mariji, naši ljubi Gospej presvetega Jezusovega Serca z obljubo, da hočemo zahvalo razglasiti po Danici, ako bomo uslišani. In zares, Marija je našo molitev uslišala, zato bodi Jezusu in Mariji vekomaj čast in hvala! — Ker pa se ta nevarnost z novega začenja, še enkrat prosimo vse brate in sestre naše bratovšine, da bi nam pomagali Jezusa in Marijo te milosti prositi, da ostanejo še prav dolgo pri nas, ako je tako Božja volja.

S Koroškega, 4. maja 1885.

Koledar za prihodnji teden:

18. majnika. S. Venancij. — 19. S. Peter Colectin. — 20. S. Bernardin. — 21. S. Feliks. — 22. S. Julija. — 23. S. Deziderij. Predbinkoštnica — post. — 24. Binkošti ali prihod sv. Duha.

Listek za raznoterosti.

Dubica bos., 30 apr. Prejel sem hvaležno za 30 ss. maš g. P., ter se že opravljajo. — Nedeljo po sv. Marku imeli smo v Dubici hervatski birmo; došel je birmat iz Zagreba svitli škof-pomočnik Gašparič ter je okrizmal do 1000 oseb, in počez jih bo imel v vsaki fari po bivši granici birmati okoli hiljade, ker ni bilo v teh krajih čez 20 lét nikdar birmo, daleč na okoli ne; torej skor polovica ljudi ni birmanih. Tudi jest sem poslal na birmo čez 70 duš, med njimi že 40letnega precej sivega moža.

Sprejema se škof slovesno, zlasti kraljevi vradi imajo dosti opraviti v tem oziru, ker pristaši nesrečnega Starčevića skušajo ovirati svečanosti, češ, da je Madžaron, ne misleč, da je došel ko škof na birmo. ... Žalostno je to! Hervatska vsa je razdeljena v več taborov, nesloga je očitna. ... Čuvajte se Slovenci enacega razdora, deržite se stanovitno gesla, in to vsi: z a vero, dom, cesarja!

Pridaljšanje časa za velikonočno spoved. P. Maks. Klinkowström je v ponedeljek, predno je pričel navadno premišljevanje, v imenu premilostnega gospoda kneza škofa dr. Jakopa Misija poslušavcem naznanil, da za Ljubljansko mesto samo, se letos čas za velikonočno spoved in sv. Obhajilo zdaljša do poslednjega majnika. O tej priliki je P. misijonar naznanil, da tudi

on je pripravljen vsak dan spovedovati, ako bi kdo želel pri njem opraviti.

Poreški škof je izdal okrožnico o „framasonih“. Birmovanje bode od 6—20 rožnika po vsem Montonunskem (Montona) dekanatu.

Če tudi tiček moli? Pokojni nadškof Tomaž Grant v Southwark-u je imel navado otrokom nauke v prilikah in zgledih pojasnovati. Slišal je, da nekteri otroci molijo brez premisleka, in povedal jim je, kako molijo kineški Bonci, ki imajo mašine za molitev, te mašine oni verte, da ropčejo, zraven tega se pa oni vse druge reči pogovarjajo. „Ali mislite, da te mašine res molijo?“ jih praša Tomaž Grant. — Gospod, pej ne, — so odgovorili poslušavci. — Zopet dalje pripoveduje o pobožnem pušavniku, ki je tolikrat molil Ave Marijo, da je tiček na bližnjem drevesu za njim klical: „Ave Marija“; in vpraša jih: Ali menite, da je tudi tič molil? „Ne, ne, Gospod!“ je bil odgovor. Zdaj pa jim je ukazal, naj si ta dva zgleda k sercu vzamejo in ne molijo tako, kakor mašina, ali pa kakor tič.

Duhovske spremembe.

V poreški škofiji. Umerl je preč. g. Miha Semelič kanonik — župnik v Barbani; č. g. Pindulič Dinko je šel za župe opravitelja v Barbano, a ostane še kot kaplan za Pornjano, i to excurrando; č. g. Frančišk Grinschigi je dobil začasno kaplanijo Saini; Ive Velnič, duhovnik v zač. pokoji, gre za administratorja v Kastelnovo (Rakalj). V 3. leto semenišča sprejet je g. Rudolf Dobrin, dosedaj bogoslovec v celovškem semenišči.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Neimenovana 40 kr. — S Trate 13 gld. 10 kr. — Iz Želimelj 8 gld. 50 kr. — Po čč. gg. Uršulinaricah 18 gld. 20 kr. — Iz Bohinjske Bistrice 60 gld. — Iz Košane 10 gld. — Od Šent-Gregorija 13 gld. — Z Radovice 13 gld. 90 kr. — Iz Podkrajja 15 gld. 44 kr. — S Svibnega 14 gld. 35 kr. — Iz Horjula 25 gld. — Grofinja Hermina Auerspergova 6 gld. — S Koroške Bele 50 gld. — Iz Drage 6 gld. 30 kr. — Preč. g. žup. K. Tedeschi 30 gld. — S Trebelnega po č. g. žup. 17 gld.

Za pogorelce v Podpeči: 3 gld. s pristavkom: „Za dušni mir in pokoj ter v obletni spomin rajnega brata.“ — Čast. g. Ant. Keržič 2 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. Al. P. 2 gld. — Nekdo 2 gld. — N. Z. 1 gld. — K. P. 1 gld. — Prečast. g. župnik K. Tedeschi 2 gld. — Družina S. 20 sold. —

Za sv. Detinstvo: C. S. Mar. B. Suhač 3 gld. — B. G. 50 kr. — Prečastiti g. župnik K. Tedeschi 3 gld.

Za sv. Očeta: Nekdo 1 gld. — B. G. 50 kr.

Za najpotrebnejše misijone: B. G. 50 kr.

Za cerkev v Želimljah: B. G. 50 kr.

Za kapelo v Marijanišču: Nekdo 1 gld. — Prečast. g. župnik Karol Tedeschi 5 gld.

Za varhe Božjega groba: Nekdo 1 gld. — S Trebelnega 3 gld. po č. g. župn. J. Šulerji.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. d-r.: Reč je prav koristna. Hvala, in prosimo nadalje. — G. Z: „a-t“ ni prav zrel za natis. Osiroma na „bibl.“ moramo ostati pri načelu: še le potem kaj naznanjati ali priporočati, ko reč vidimo.